

Sekolah Siswazah
(Graduate School)
Universiti Utara Malaysia

PERAKUAN KERJA KERTAS PROJEK
(Certification of Project Paper)

Saya, yang bertandatangan, memperakukan bahawa
(I, the undersigned, certify that)

CHE ROKIAH MD. ISA

calon untuk Ijazah
(candidate for the degree of) Sarjana Sains (Pengurusan) UUM/IAB Kohort 9

telah mengemukakan kertas projek yang bertajuk
(has presented his/her project paper of the following title)

PENGURUSAN PROGRAM LATIHAN DALAMAN DAN KEBERKESANANNYA DI KALANGAN

GURU-GURU DI SEKOLAH-SEKOLAH MENENGAH DALAM DAERAH KOTA SETAR, KEDAH

seperti yang tercatat di muka surat tajuk dan kulit kertas projek
(as it appears on the title page and front cover of project paper)

bahawa kertas projek tersebut boleh diterima dari segi bentuk serta kandungan,
dan meliputi bidang ilmu dengan memuaskan.

(that the project paper acceptable in form and content, and that a satisfactory
knowledge of the field is covered by the project paper).

Nama Penyelia

(Name of Supervisor)

Tuan Haji Azmi bin Abu Samah

Tandatangan

(Signature)

HJ. AZMI ABU SAMAH
(Cert. Ed., B.A (Hons), M. Ed.)
PENYARAH

Tarikh

(Date)

Sekolah Bahasa & Pendidikan Saintifik
Universiti Utara Malaysia
30/10/2000

PENGURUSAN PROGRAM LATIHAN DALAMAN
DAN **KEBERKESANANNYA** DI KALANGAN GURU-GURU
DI SEKOLAH **-SEKOLAH** MENENGAH DALAM DAERAH
KOTA SETAR, KEDAH.

Projek sarjana ini di serahkan kepada
Sekolah Siswazah Universiti Utara Malaysia
untuk memenuhi sebahagian daripada keperluan
penganugerahan Ijazah Sarjana Sains (Pengurusan)

Oleh
CHE ROKIAH BT. MD. ISA

© Hak Cipta Terpelihara
Che Rokiah Bt. Md. Isa, 2000

KEBENARAN MENGGUNA

Penyerahan projek sarjana ini adalah sebagai memenuhi keperluan Pengajian Lulusan Ijazah, Sekolah Siswazah, Universiti Utara Malaysia (UUM) selain menjadi sebahagian daripada syarat penganugerahan Ijazah Sarjana Sains (Pengurusan).

Penyelidik bersetuju pihak Perpustakaan UUM memanfaatkan projek ini untuk tujuan rujukan. Penyelidik juga bersetuju bahawa kebenaran membuat salinan keseluruhan atau sebahagian daripadanya untuk maksud akademik, mestilah mendapat kebenaran penyelia projek ini terlebih dahulu iaitu Tuan Haji Azmi bin Abu Samah, Pensyarah Sekolah Bahasa dan Pemikiran Saintifik, atau daripada Dekan Sekolah Siswazah, UUM.

Walaupun, sebarang bentuk penyalinan, pengambilan atau penggunaan keseluruhan atau sebahagian daripada projek ini untuk tujuan komersil, tidak penyelidik izini sama sekali kecuali setelah mendapat kebenaran bertulis daripada penyelidik. Sementara itu, pengiktirafan kepada penyelidik dan UUM wajar diberikan dalam sebarang bentuk kegunaan bahan-bahan yang terkandung di dalam projek ini.

Permohonan mendapatkan kebenaran untuk membuat salinan atau untuk kegunaan lain, sama ada sebahagian atau keseluruhan, boleh dibuat dengan menulis kepada:

Dekan Sekolah Siswazah,
Universiti Utara Malaysia,
06010 Sintok,
Kedah Darul Aman.

ABSTRAK

Kajian ini merupakan suatu kajian penerimaan guru-guru terhadap keberkesanan pengurusan latihan dalaman di tigabelas buah sekolah menengah dalam Daerah Kota Setar, Kedah Darul Aman.

Tujuan kajian ini adalah untuk mengkaji keberkesanan program latihan dalaman pada peringkat pengurusan latihan dalaman dan peringkat keberhasilan latihan dalaman. Kajian ini juga bertujuan untuk mengkaji korelasi antara peringkat pengurusan dan peringkat keberhasilan latihan dalaman.

Seramai 274 orang responden atau 27.6 % daripada 993 orang populasi terlibat dalam penyelidikan ini. Responden kajian terdiri daripada 274 orang guru yang dipilih secara persampelan rawak mudah. Sejumlah 258 atau 94.2 % responden telah menyempumakan dan mengembalikan borang soal selidik tersebut dan seterusnya dianalisis dalam kajian ini. Data primer dikumpul menggunakan instrumen soal selidik dan dianalisis secara kaedah statistik deskriptif dan kaedah statistik inferensi.

Dapatan kajian menunjukkan bahawa penerimaan guru-guru terhadap keberkesanan program latihan dalaman peringkat pengurusan dan peringkat keberhasilan berada pada tahap tinggi. Selain itu, dapatan kajian menunjukkan wujudnya korelasi antara peringkat pengurusan dan peringkat keberhasilan latihan dalaman. Melalui kajian ini juga didapati bahawa pembolehubah bebas jantina dan pengalaman mengajar tidak mempengaruhi keberkesanan program latihan dalaman. Secara keseluruhannya, kajian ini mendapati bahawa keberkesanan pengurusan program latihan dalaman menurut penerimaan guru-guru adalah pada tahap yang tinggi. Ini merupakan sesuatu yang menggalakkan demi perkembangan atau pembangunan staf.

Dapatan kajian ini, walaupun bagaimanapun, sangat berguna kepada pentadbir sekolah khususnya dan amnya kepada pihak 'stakeholder' lain seperti Persatuan Ibubapa dan Guru, Pejabat Pendidikan Daerah, Jabatan Pendidikan Negeri, dan Kementerian Pendidikan Malaysia senditi dalam membuat perancangan strategik aspek pengurusan sumber manusia khususnya latihan dalaman.

ABSTRACT

This survey focuses on the responses of teachers towards the effectiveness of the management of in-house trainings in thirteen secondary schools in the District of Kota Setar, in Kedah Darul Aman.

The purpose of this survey is to analyse the effectiveness of in-house training programmes at the levels of in-house training programme management and the effectiveness of in-house trainings. This study also aims to analyse the correlation between the management level and the effectiveness of the in-house trainings.

Two hundred and seventy four respondents or 27.6 % fi-om 993 population involved in this research. The respondents of this survey are 274 teachers, selected randomly through simple sampling. 258 of them or 94.2% completed and returned the questionnaires which were later tabulated and analysed in this study. The primary data were collected through the use of questionnaires and were analysed using descriptive statistics and inference statistics methods.

The findings of this survey show that the acceptance of teachers towards the effectiveness of management and effect levels of in-house training programme is at a high levels. Besides that, the findings also indicate the **existance** of a correlation between the management level of the in-house trainings and the effectiveness level in the in-house trainings. Through this survey, it was also found that independent variants like sex and teaching experience do not affect the effectiveness of in-house trainings. On the whole, this survey finds out that the effectiveness of the management of in-house training programmes according to the **accaptance** of teachers is at a high level. This is an encouragement towards the development of staf.

The findings of this survey, however is very usefull to the school administrators particularly and the other stakeholders generally, namely the PTA, The District Education Office, The State Education Department and The Malaysian Education Ministry itself, in planning strategically for the aspect of the management of human resource especially in-house trainings.

PENGHARGAAN

Alhamdulillah, ke hadrat Ilahi penyelidik panjatkan kesyukuran kerana dengan limpah kurnia dan hidayah -Nya jualah penyelidik diberi kekuatan dan ketabahan untuk menyiapkan projek yang mencabar ini.

Penyelidik merakamkan setinggi-tinggi penghargaan dan terimakasih kepada Tuan Haji Azmi Bin Abu Samah, Pensyarah Sekolah Bahasa dan Pemikiran Saintifik, UUM kerana dorongan, tunjuk ajar, teguran, nasihat, dan bimbingan yang di berikan secara ikhlas dan bernas sepanjang kajian dan penulisan projek ini. Kesabaran dan dedikasi beliau, amat penyelidik hargai.

Seterusnya, kepada Dr. Wan Chik Rahmah Wan Din, Pengarah Institut Aminuddin Baki (IAB) Pusat, dan Prof. Madya Dr. Ibrahim Abdul Hamid, Dekan Sekolah Siswazah, UUM serta semua pensyarah yang terlibat dengan program yang penyelidik ikuti, terima kasih yang tidak terhingga diucapkan.

Terima kasih juga ditujukan kepada semua pegawai dan staf sokongan Sekolah Siswazah, dan Pejabat IAB, Cawangan Utara kerana memberikan perkhidmatan cemerlang sepanjang penyelidik mengikuti program ini selama setahun (mulai 1 November 1999 hingga 1 November 2000). Terima kasih juga kepada semua pengetua dan guru di Daerah Kota Setar yang bekerjasama memberikan respons kepada kajian ini. Kepada rakan-rakan sepengajian Kohort 9, penyelidik merakamkan setulus penghargaan diatas segala bantuan dan sokongan.

Buat emak dan ayah tersayang serta seluruh ahli keluarga, juga terima kasih kerana terlalu banyak pengorbanan kalian kepada penyelidik.

Akhir sekali, penghargaan paling istimewa dan syahdu untuk suami tersayang, Mahamud Ariffin kerana menjadi pendorong utama kepada penyelidik untuk belajar dan terus belajar sehingga berjaya. Semoga Allah membalas segala pengorbananmu! Buat anak-anak Mohd. Amirul, Muhammad Thaqif, Amirah Thaqifah dan Nur Syafiqah, terima kasih kerana memahami cita-cita mama. Al- Faatihah, di sedekahkan kepada semua ahli keluarga penyelidik yang telah kembali ke- Rahmatullah. Semoga Allah mencucuri rahmat ke atas roh mereka.

Wassalam

CHE ROKIAH BT. MD. ISA

KANDUNGAN

	Halaman
KEBENARAN MENGGUNA	i
ABSTRAK	ii
ABSTRACT	iii
PENGHARGAAN	iv
KANDUNGAN	v
SENARAI JADUAL	viii
SENARAI RAJAH	x
SENARAI LAMPIRAN	xi

BAB SATU

Pengenalan

1.1	Latarbelakang Masalah	1
1.2	Pernyataan Masalah	13
1.3	Soalan Kajian	16
1.4	Objektif Kajian	17
1.5	Pembentukan Hipotesis / Andaian	18
1.6	Kerangka Konseptual	19
1.7	Kepentingan Kajian	30

1.8	Batasan Kajian	31
1.9	Definisi Istilah	32
1.10	Kesimpulan	34

BAB DUA

SOROTAN KARYA

2.1	Pengenalan	36
2.2	Pengurusan Program Latihan Dalaman	40
2.3	Pengurusan Program Latihan Dalaman di Sekolah	46
2.4	Keberhasilan Program Latihan Dalaman	57
2.5	Penilaian Program Latihan Dalaman	59
2.6	Tinjauan Kajian-Kajian Lepas	62
2.7	Kesimpulan	66

BAB TIGA

KAEDAH / METODOLOGI

3.1	Pengenalan	68
3.2	Sampel	69
3.3	Instrumen Kajian	73
3.4	Kajian Rintis	77
3.5	Kaedah Menganalisis Data	81
3.6	Paras Signifikan	83
3.7	Kesimpulan	83

BAB EMPAT

ANALISIS DATA DAN DAPATAN KAJIAN

4.1	Pengenalan	84
4.2	Profil Responden	86
4.3	Skor Pengamatan Terhadap Soalan Kajian	102
4.4	Pengujian Hipotesis Kajian	107
4.5	Kesimpulan	115

BAB LIMA

PERBINCANGAN DAN KESIMPULAN

5.1	Pengenalan	116
5.2	Ringkasan Kajian	116
5.3	Perbincangan Terhadap Dapatan Kajian	118
5.4	Cadangan Berhubung Dapatan Kajian	127
5.5	Implikasi Kajian Lanjutan	128
5.6	Kesimpulan	130

BIBLIOGRAFI	132
--------------------	-----

LAMPIRAN	138
-----------------	-----

SENARAI JADUAL

JADUAL	PERKARA	Halaman
1.1	Perbandingan Model RPTIM dengan Model Operasi Pukal Latihan Dalam	20
3.1	Taburan Populasi (N) dan Sampel (n)	72
3.2	Pecahan Item Soal Selidik	76
3.3	Pekali Kebolehpercayaan Bagi Setiap Dimensi Peringkat Pengurusan dan Peringkat Keberhasilan	80
4.1	Profil Responden Mengikut Jantina	87
4.2	Profil Responden Mengikut Umur	88
4.3	Profil Responden Mengikut Pengalaman Mengajar	90
4.4	Kekerapan Menghadiri Latihan Dalam	91
4.5	Kaedah Penyampaian Latihan Dalam	93
4.6	Gabungan Kaedah Penyampaian Latihan Dalam	94
4.7	Purata Masa Suatu Sesi Latihan Dalam	95
4.8	Masa Mengadakan Latihan Dalam	96
4.9	Tempat Mengadakan Latihan Dalam	98
4.10	Kemudahan-Kemudahan Yang di Sediakan	100
4.11	Peralatan Yang Di Gunakan Semasa Latihan Dalam	101

4.12	Kedudukan Tahap Peringkat Pengurusan Program Latihan Dalaman	102
4.13	Kedudukan Tahap Peringkat Keberhasilan Pengurusan Latihan Dalaman	105
4.14	Keputusan Ujian-t Terhadap Hipotesis 1	109
4.15	Keputusan Ujian ANOVA Satu Hala Terhadap Hipotesis 2	110
4.16	Jadual Tahap Korelasi Pearson	113
4.17	Keputusan Ujian Korelasi Pearson Terhadap Hipotesis 3	114

SENARAI RAJAH

RAJAH	PERKARA	Halaman
1	Model Operasi Latihan Dalaman	12
2	Model Operasi Strategi Pelaksanaan Pendidikan Dalam Perkhidmatan Pendidikan Guru, Kementerian Pendidikan Malaysia	22
3	Skema menunjukkan hubungan antara pengurusan Program Latihan Dalaman, Keberhasilan, Keberkesanan Latihan Dalaman dan Demografi	29

SENARAI LAMPIRAN

	Halaman
LAMPIRAN A	
Surat kebenaran menjalankan kajian oleh Pengarah Bahagian Perancangan dan Penyelidikan Pendidikan, Kementerian Pendidikan Malaysia.	138
LAMPIRAN B	
Surat kebenaran menjalankan kajian oleh Pengarah Pendidikan Negeri Kedah.	140
LAMPIRAN C	
Surat perlantikan pensyarah sebagai Penyelia Kertas Projek.	142
LAMPIRAN D	
Borang Soal Selidik	144

BAB SATU

PENGENALAN

1.1 LATAR BELAKANG MASALAH

1.1.1 Sejarah perkembangan sistem pendidikan di Malaysia.

Pendidikan di Malaysia adalah merupakan suatu proses berterusan yang bertujuan untuk memperkembangkan potensi individu bagi melahirkan insan yang mempunyai intelek yang tinggi, beriman, mempunyai keseimbangan dari segi perkembangan rohani dan jasmani.

Sejarah perkembangan sekolah di Tanah Melayu adalah unik, kerana sekolah-sekolah ini di dirikan berdasarkan bahasa pengantar yang berlainan. Pada zaman pemerintahan British, campur tangan mereka dalam sistem pendidikan telah meninggalkan kesan mendalam terhadap penubuhan sekolah-sekolah di tanah air. Konsep 'pecah dan perintah' telah menyebabkan empat lagi sistem persekolahan selain daripada sekolah agama telah wujud.

The contents of
the thesis is for
internal user
only

BIBLIOGRAFI

- Abdul Halim El-Muhammady, (1986). *Peranan Guru Dalam Pendidikan Islam*. Jurnal Pendidikan Islam. Tahun 1, Bil. 4. ABIM Kuala Lumpur.
- Abdul Rahim Selamat, (1988). Satu Proses dan Cara Peningkatan Profesionalisme Guru: Konsep dan Pelaksanaannya. *Kertas kerja Persidangan Pengetua-Pengetua Mengenai KBSM*, Alor Setar, 3 hingga 5 Disember 1988.
- Al Ramaiah, (1992). *Kepimpinan Pendidikan Cabaran Masakini*, Petaling Jaya: IBS Buku Sdn. Bhd.
- Anderson, B.L. The Stage of Systemic Change. *Educational Leadership*. Journal of The Association for Supervision and Curriculum Development, (September 1993) halaman 14 - 17.
- Borick, Gary D. (1992). *Effective Teaching Methods*. 2nd Edition. Mc Milan Publishing Company. New York.
- Champagne, D.W. (1980). Does Staff Development do any good. *Educational Leadership*. Journal of The Association for Supervision and Curriculum Development, (February 1980), halaman 400 - 403.
- Dale, L. (1982). What is Staff Development. *Educational Leadership*. Journal of The Association for Supervision and Curriculum Development, (October 1982), halaman 31.
- Guskey, T.R. (1985). Staff Development and Teacher Change. *Educational leadership*. Journal of The Association for Supervision and Development, (April 1985), halaman 57 - 60.
- Guskey, T.R. (1991). What to Consider When Evaluating Staff Development. *Educational Leadership*. Journal of The Association for Supervision and Development, (November 1991), halaman 43 - 47.

- Hanafiah Hj. Arshad, (1980). Development Strategy For Training Program of School Principals in Malaysia, What Can be Learn from American Experience. Tesis Ph. D. University of California, South Barbara.
- Harris, B.M. (1980). *Improving Staff Performance Through In - Service Education*. Boston : Allyn and Bacon .
- Healy, J.F. (1993). *Statistics : A Tool for Social Research (3rd ed.)* . California : Wardsworth Publishing Company.
- Hirsh, S. (1991). New plots, new heroes in staff development . *Educational Leadership*. Journal the Association for Supervision and Development, (November 1991), halaman 43 - 47.
- Hussein Hj. Ahmad, (1991). Perkembangan staf di peringkat sekolah : Satu pendekatan. Kertas Kerja Persidangan Majlis Guru-Guru Besar, Kuala Terengganu, 26 - 28 Ogos 1990.
- Hussein Hj. Ahmad, (1991). Perkembangan staf di sekolah : Bentuk dan cara pelaksanaan. *Jurnal Pengurusan Pendidikan*, Institut Aminuddin Baki, Kementerian Pendidikan Malaysia 1(2) : halaman 2 - 9.
- Hussein Mahmood, (1993). *Kepimpinan dan keberkesanan sekolah*. Kuala Lumpur. Dewan Bahasa dan Pustaka.
- Ibrahim Mamat, (1993). *Kepimpinan Sekolah : Teori Untuk Praktis*. Kumpulan Budiman. Kuala Lumpur.
- Institut Aminuddin Baki. Kementerian Pendidikan Malaysia, (1992). Prospektus (1991 - 1992).
- Jemaah Nazir Persekutuan, (1993). Laporan Status Program Perkembangan Staf di Sekolah - Sekolah Peringkat Negeri Pahang. Tidak diterbitkan.
- Jabatan Perkhidmatan Awam, (1993). Pekeliling Perkhidmatan Bil. 4 Tahun 1992 dan Panduan Pelaksanaan Sistem Penilaian Prestasi Perkhidmatan Awam Malaysia.

Jemaah Nazir Persekutuan, (1993). Senarai Semak Penilaian Pengurusan Perkembangan Staf bagi Sekolah Menengah dan Rendah. Tidak diterbitkan.

Joyce, B. Showers, B. (1980). Improving inservice training: the message of research. *Educational Leadership*. Juornal of Association for Supervision and Development. February 1980, halaman 379 - 385.

Joyce, B. Showers, B. (1980). *Student achievment through staff development*. New York : Longman.

Kementerian Pendidikan Malaysia, (1989). *Laporan unit khas dan kemajuan staf*. Kuala Lumpur : Bahagian Pendidikan Guru.

Kementerian Pendidikan Malaysia, (1990). *Pukal latihan pendidikan bersepadu sekolah menengah*. Kuala Lumpur : Dewan Bahasa dan Pustaka.

Kementerian Pendidikan Malaysia, (1990). *Pukal latihan kurikulum bersepadu sekolah menengah, bahan sumber tambahan*. Kuala Lumpur : Dewan Bahasa dan Pustaka.

Kementerian Pendidikan Malaysia, (1990). *Pukal latihan kurikulum bersepadu sekolah menengah*. Falsafah Pendidikan Negara. Kuala Lumpur. Dewan Bahasa dan Pustaka.

Kementerian Pendidikan Malaysia, (1992). *Kursus dalam perkhidmatan. Kedudukan masa kini*. Unit Latihan Kemajuan Staf, Bahagian Pendidikan Guru.

Kerlinger, F.N. (1973). *Foundation of Behavioural Research* (2nd ed.). New York : Holt-Saunders.

Lawrence, G. (1974). *Patterns of effectiveness inservice education*. Tallahassee : Florida department of Education.

- Lee Keng Hoon, (1997). *Pengurusan Latihan Dalam*. Kertas Kerja Wacana Pengurusan Sekolah Yang Berkesan Bagi Pemantapan Akademik. Jabatan Pendidikan Kedah Darul Aman.
- Maimunah Aminuddin, (1992). *Human resource management*. Kuala Lumpur : Fajar Bakti.
- Main, A. *Educational Staff Development* (1985). London Croom Helm.
- Mclaughlin, M. W. & March, D. (1978). *Teacher development and school change*. Teachers college Record 80 : 69.
- Mohd. Radzi bin Abd. Jabar, (1985). Pengurusan latihan dalaman di sekolah menengah di Negeri Perak Darul Ridzuan. Tesis Sarjana, Universiti Kebangsaan Malaysia.
- Mohamad Sani bin Ibrahim, (1992). Satu penilaian terhadap pendidikan guru dalam perkhidmatan di Malaysia dan implikasinya untuk masa depan. Tesis Ph. D. Universiti Kebangsaan Malaysia.
- Mohd. Majid Konting, (1998). *Kaedah penyelidikan pendidikan*. Kuala Lumpur : Dewan Bahasa dan Pustaka.
- Noor Azmi Ibrahim, (1998). In-servis courses and teachers profesionaliti: The Implementation of KBSR in Malaysia. Tesis Ph.D. University of Sussex.
- Poon, June M.I. (1994). *Pengurusan sumber manusia*. Kuala Lumpur : Dewan Bahasa dan Pustaka.
- Rahim, M. Sail, (1983). *Clients Commitments To A Project In A Group Farming Organization : A Study of FELDA Schemes In Malaysia*. Doctoral Dissertation, Madison : University of Wisconsin.

- Robbins, S.P. (1993). *Organizational behaviour: concepts, controversies and application*. New Jersey : Prentice Hall.
- Sekaran, Uma, (2000). *Research Methods for Business : A Skill Building Approach*. New York : John Willey & Sons, Inc.
- Sparks, G. (1985). School improvement through staff development. *Educational Leadership*. Journal of the Association for Supervision and Development. March 1985, halaman 59 - 61.
- Sulaiman Ngah Razali, (1996). *Analisis data dalam penyelidikan pendidikan*. Kuala Lumpur : Dewan Bahasa dan Pustaka.
- Tajul Ariffin bin Noordin, (1992). *Pendidikan dan wawasan 2020*. Kuala Lumpur : Arena Ilmu Sdn. Bhd.
- Utusan Malaysia. 7 September 1996.
- Veeravan Jongjit, (1983). The inservice needs of public secondary school principals as perceived by principals, supervisor and selected teachers of Bangkok, Thailand. Tesis Ph. D. Mississippi State University.
- Wexly, K.N. , Latham, G.P. (1991). *Developing and training human resources in organizations*. New York : Harper Collins Publisher.
- William, W. (1995). *Research Method In Education, An Introduction (6th. ed.)*. USA : Allyn and Bacon.
- Wood, F. H. (1980). Guidelines for better staff development. *Educational Leadership*. Journal of the Association for Supervision and Development. February 1980, halaman 374 - 378.

Wood, F.H. (1982). Practitioners and professors agree on effective staff development practices. *Educational Leadership*. Journal of the Association for Supervision and Development. October 1982, halaman 28 - 31.

Wood, F.H. Freeland, R. , Szabo, J. (1985). School improvement is more than school improvement. *Educational Leadership*. Journal of the Association for Supervision and Development. March 1985, halaman 63 - 66.